

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Hoie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Pacea dela Haga

Neamurile Europei par a se desmetici din aiureala războiului. Incep a înțelege, că ura și dușmănia sunt un lux, care azi nu mai rentează. Este incomparabil mai utilă o pace cu sacrificii și concesiuni reciproce, decât zângănitul fals al unor biruințe unilaterale. Din aceste convingeri s'au născut cele două protocoale semnate Luni, la Haga, cari îngroapă pentru totdeauna cea mai odioasă și mai încurcată moștenire a războiului: reparațiunile.

În cursul celor zece ani de clocotire a urei, alături de spiritul conciliațiunii s'a cristalizat și tehnica, uimitor de simplă, a acestor acorduri. Reparațiunile s'au comercializat. Obligațiunile și garanțiile politice, de până acum, se prefac în bancare. Statele nu se vor mai răfui între olaltă. „Banca internațională a reparațiilor” deoparte, iar de alta „Cassa A.” și „B.” pentru reparațiunile orientale, lichidează, după norme strict bancare, toată inextricabila rețea, de datorii și pretențiuni reciproce, cari existau între statele interesate, făcând compensațiile necesare. În felul acesta s'a putut atinge la rezultatul uimitor, că toată lumea e mulțumită și adversarii ireductibili merg acasă fiecare cu sentimentul biruinței incontestabile. Cel mai fecund izvor de ceartă a dispărut din Europa. Căci în fața acestor instituite financiare, discuțiile sunt inutile, iar agitațiile mândriei naționale ridicole.

Deosebit de strălucit s'a încheiat la această lichidare bilanțul țării noastre. Deoparte s'a recunoscut solemn dreptatea integrală a tezilor noastre principale: a) reparațiunile trebuie să ne dea sold activ; b) optanții nu pot pretinde pentru moștile expropriate mai mult decât cetățenii români; c) pretenziunile lor, ca și toate pretenziunile Ungariei față de noi, se compensează din reparațiuni. De altă parte, materializează am dobândit maximul ce putea fi atins, date fiind greutățile infinite ce ne stăteau în cale. Franța ne-a redus datoriile de războiu în proporție de 50 %, iar Italia a renunțat la ultimele 22 de ani de războiu, așa că reparațiunile noastre din partea Germaniei acoper deplin toate datoriile noastre de războiu. Reparațiunile maghiare, cu cota sporită acordată de aliați, acoper pretenziunile optanților. Dela Bulgaria primim 220 milioane lei. În total, ne-am scăpat de toate datoriile, inclusive optanții, fără să plătim nimic. Mai mult, avem un sold activ de circa patru milioane franci aur anual. Pe deasupra, Ungaria a pierdut cea mai bună temă de agitație revizionistă: chestiunea optanților și, pocăită, caută raporturi de bună vecinătate cu Mica Înțelegeră.

Munca începută a delegațiilor noastre, spiritul conciliant și loial, pe care l-am arătat necontenti, apoi sprijinul aliaților noștri sporit de simpatia lor față de actuala cărmuire a țării, ne-au adus aceste rezultate, de cari fara noastră se poate felicita cu tot dreptul.

Încă un cuvânt

E bine să mai revenim pe chestia controlului — Pe cărări practice — Dela vis la realitate *)

de Dr VASILE CERGHIZAN

Departa de sinamăgirea, că discuția încinsă pe chestia controlului ar putea produce soluții apropiate, cred că, după recenta contribuție a pâr. I. Rinea (Nr. 50, 52—1929), nu este cu totul deplasat și inutil a reveni.

Problema a fost pusă ca o condiție (nu singular) a intensificării vieții bisericești. Necesitatea și utilitatea controlului apare, real și practic, dacă-l privim în legătură cu unele elemente indispensabile ale vieții bisericești colective (aceasta să nu se confunde cu viața subiectivă a preotului).

Solul fertil, elementul cel mai indiscutabil al înviorării vieții bisericești este, fără doar și poate, jertfa liturgică și buchetul sacramentelor. Unde aceste sunt abia căutate, nu ne putem lăuda cu cele religioase. Că să putem vorbi de viață religioasă colectivă trebuie să intensificăm ascultarea promptă a uneia și să facem cât mai frecventă primirea celorlalte. Aici preotul are îndatoriri multiple, dintre cari unele țin de resortul realităților externe, reale, ca și aproape toate celelalte lucrări fizice, mehanice. Celebrarea sf. liturghii, ascultarea mărturisirilor, împărtășirea cu sf. euharistie sunt, în sinul bisericii, agende chiar așa de reale, ca și îngrijirea bolnavilor într'un spital, ca și ascultarea litiganților la justiție, ca și orele de lecții în școli, ca și mișcarea rotativei în tipografie etc. etc.

Cine trage la îndoială utilitatea controlului în biserică, trebuie să declare de inutilă și supravegherea uzinelor, inspectarea școlilor, controlul spitalelor ș. a. de această natură. Că lucrările preoțești trebuie să țîniască din adâncimi sufletești, din resortul entuziast al conștiinței e tot atât de adevărat, precum de adevărat este că suflet viu, inimă palpitantă trebuie să verse și dascălul în lecție, avocatul în pledoarie, procurorul în acuza sa, ca și medicul în tratamentul pacienților, păstorul în grija turmei sale. Or, nu Mântuitorul, Intemeetorul bisericii a rostit eternele graiuri: „Păstorul cel bun sufletul și-l pune pentru oi”?

Sufletul trebuie să fie mobilul încordării de muschi a hamalului, a zoalei mecanicului ce poartă trenul și vaporul cu mii de vieți omenești, a pașilor domoli ce-l face servitorul agricol în brazda ogorului, ca și a cursurilor dela catedrele universitare și a oricărei acțiuni preoțești din domeniul bisericesc. Nu este

*) Discuția în jurul problemei controlului lămurște tot mai mult temeiurile unui adevărat progres pe terenul religios. De aceea facem loc cu plăcere și acestei noi contribuții a pâr. Dr. V. Cerghizan, profesor de religie la Turda. N. R.

profesiune dispensabilă de suflet. Și totuși se controlează toate ocupațiunile omenești. Unde lipsește controlul, intră debandada. Oare biserica să aibă privilegiul de a forma excepție? Nici decum.

Pentru ilustrare să revenim și să zăbovim puțin la sf. liturghie, centrul și alfabetul vieții bisericești. Recurg la articolul de pregnantă valoare și actualitate al pâr. P. Wiercinski: „Cum să sporim umblarea poporului la biserică?” („Păstorul sufletesc” Nr. 1—1930).

Între mijloacele recomandate de pâr. Wiercinski, în baza pastorației sale de 45 ani, găsim și următoarele: 1. Regularitatea slujbei religioase (celebrarea sf. liturghii în fiecare Duminică și serbătoare), dar și punctualitatea (prezenta ei); 2. Predicile potrivite cu dorințele (poate: mai bine exigențele) oamenilor, și 3. Catehizarea conștiențioasă a copiilor de școală.

Stăm noi așa de splendid cu aceste elemente ale vieții religioase încât să putem zăvorî ușa dinaintea controlului? Achită-se toți de aceste și alte îndatoriri similare în măsura, care să facă superflue mijloacele de îndreptare grabnică? Putem lăsa și pe mai departe aceste obligații pe seama autocontrolului de astăzi și a celui visat de pâr. I. R. „în primăvara exercițiilor spirituale preoțești”? Oare zecile de preoți, cari lipsesc dela datoria de a celebra în Dumineci și serbători sf. liturghie de dragul unor chestiuni profane nu au trecut prin baia primenitoare a exercițiilor? Președintele culorilor ar trebui să folosim pentru a zugrăvi dezolarea, în care tănjesec toate temelile vieții religioase (celebrare regulată și punctuală, predica și cateheza)! Aici se impun remedii concrete și urgente. Primejdia morăvurilor impotmolite, zgura destrăbălării generale trebuie să alunge visăria optimistă și să ne trezească la realitatea necruțătoare: salvarea situației prezente cere îmbunătățirea neamănătată a sistemelor de pastorație.

Iar unul din factorii determinanți ai ameliorării inomis necesare este controlul îndemnat, îndrumător, răsplătit și (la nevoie) pedepsitor prevăzut și de sf. Pavel prin acel binecunoscut: „îndeamndă, mustrd, ceartă...”

Renașterea lăuntrică visată de frațele preopinent se operează — când și unde reușește — în decenii îndelungate, ca să nu zic veacuri grele. Imprejurările însă urgentează îmbunătățiri hic et nunc. Pentru a le înfăptui trebuie realizat controlul practic, îndemnat, abil autoritar, dar și iubitor.

Controlul = remediu practic, concret, aplicabil oricând, pentru ameliorări urgent ne-

cesare. Prefacerea sufletească în stil amplu, un fel de „sanatio in radice“ = ideal frumos, dar durere, muzica viitorului îndepărtat.

Până la împlinirea aceluia vis să muncim cu sufletul de astăzi. Să chiamăm într'ajutor *controlul*, care, aplicat cu pricepere, va avea repercusiuni binefăcătoare și asupra sufletului: f-i va accelera primenirea.

In serviciul cântării bisericești. Alături de străduințele bine cunoscute ale profesorului F. Hubic dela Oradea, de a ne da cântările sf. liturghii într'o formă artistică, dar totuși ușoară și accesibilă pentru mulțime, încreștăm cu bucurie o contribuție similară, datorită tinărului profesor de muzică, p. *Celestin Cherebeșiu* dela Blaj.

Intr'o broșură de 12 pag. — litografiate cu ajutorul marinitos al Preasfințitului Iuliu al Gherlei —, prof. Cherebeșiu ne dă „Liturghia sf. Ioan Gură de aur, în felul cum se cântă la Blaj, scrisă și armonizată pentru 2 voci“, pe care a curățit-o de „figurile cantorești introduse fără rost“, cari îngreunează atât de mult uniformizarea cântării. Autorul o spune lămurit în „Prefață“, că n'are pretenția de a fi creat ceva nou prin această lucrare, el vrea numai să readucă la adevărata ei formă artistică melodia cântărilor obișnuite în catedrala Blajului și, armonizându-le pentru două voci, să imbie „un punct de razim chiar și cântăreților cu mai puțină pricepere în arta muzicală“. În afară de asta a mai avut în vedere și motive de ordin pedagogic, să ajute anume învățarea cântării bisericești în școli.

Este un gând, pentru care nu putem felicita de ajuns pe autor și suntem siguri, că modestele sale caiete, cari se vând cu abia 35 Lei bucata, vor contribui foarte mult la ridicarea cultului divin din biserica noastră.

Din viața AGRU-lui. Liniștit, dar necontenit, mare preț a găsit în cuvântul cald al tuturor arhierelor noastre, răsunetul căruia începe a se simți de pe acum. La rândul său, comitetul central, ales în congresul de constituire dela Blaj, continuă munca de îndrumare și organizare.

In 18 Ianuarie, acest comitet a ținut, la

Cluj, o ședință bogată în gânduri și hotăriri de mare însemnătate. Conform statutelor, aprobate de episcopat și, prin aceasta, intrate în vigoare, s'a alcătuit un *proiect de regulament*, care va fi supus aprobării proximo congres. Un *regulament special al secțiilor*, de mare importanță în deosebi pentru armonizarea activității diferitelor congregații și asociațiuni religioase existente cu străduințele Agru-lui, este de asemenea în pregătire.

Cu bucurie va fi salutată în deosebi hotărîrea organizării, în primăvara aceasta, a unui *mare pelerinaj la Roma*, care se agită și se cere de atâta vreme. O comisiune, în frunte cu p. canonic *Dr. Ioan Coltor*, are în grijă această problemă.

S'au luat apoi măsuri pentru continuarea vie a *acțiunii de propagandă și organizare*. Având în vedere apropiata înființare a episcopiei de Nord, arhiepiscopia și eparhia Gherlei vor mai amâna câteva luni ținerea congreselor diecezane proiectate. În schimb, se va desvolta activitate cât mai vie pentru organizarea unităților parohiale. Trei comisii s'au compus, în frunte cu *Dr. I. Florian*, *Dr. Titus Malai* și *Dr. F. Mihali*, din sinul comitetului central, cu misiunea de-a îndruma și activa această operă de organizare, în părți anumite ale eparhiilor pomenite.

Potrivit prevederilor statutare, *comitetul central a fost întregit*, deoparte cu membri de drept: patru reprezentanți ai clerului de generații de Ordinariate, în persoana Părinților: *Dr. Iuliu Florian*, *Dr. Victor Bojor*, *Dr. Nicolae Brînseu* și *Dr. Nicolae Flueraș*; iar de altă parte, în două locuri rămase libere, au fost cooptați cu însuflețire dd. *Dr. Alexandru Borsa*, prof. univ. Cluj și p. *Ion Agârbiceanu*, cari au luat parte vie la munca de organizare a Agrului.

Importantă, ca semnificație pentru preocupările și ideologia Agru-lui este o hotărîre, în apărarea sa însemnătate deosebită. Organizațiile și membrii Agru-lui sunt invitați să facă propagandă împotriva obiceiului rău de a se ținea balurile Sâmbătă seara, și cu atât mai vădit împotriva pângării tot mai dese a zilelor de post cu petreceri sgomotoase. Se va interveni în acest sens și la autorități,

în special la Ministerul armatei. — De altă parte membrii Agru-lui vor fi îndemnați să-și facă *datoria de Paști*, pe cât se poate cu solemnitate și publicitate, spre a fi pildă vie și altora.

In curând va apare întâiul număr al *Buletinului trimestrial* al Agru-lui și se va face și o *insignie* pentru membri. — Facă Dumnezeu ca numărul acestora să fie cât mai mare! Aceasta e condițiunea fundamentală de viață și întregii acțiuni.

Liturghie și... clasarea cailor

Sau cum înțeleg unii „creștini“ să respecte legea repaosului duminical

Cele ce urmează s'au întâmplat întocmai în parohia ce administrez, în tractul protopopesc al Fărăgăului, mitropolia Blajului.

In dimineața Duminicii de 17 Noemvrie trecut se prezintă crâșnicul la casa parohială ca de obicei. Dar în loc să ia cheia pentru a pleca la biserică, îmi spune că acum nu poate suna, pentru că având un cal trebuie să-și prezinte îndată la vizită. Nedumirit îl întreb cum vine asta și primesc răspunsul limpede că trebuie, pentru că e poruncă aspră de la domni mari.

Scriu repede câteva șire primarului, știind că „domni mari“ s'au deplasat în comună tocmai la începutul serviciului divin. Îl rog să nu conturbe credincioșii și celebrazia sf. slujbe. De-odată aud vocea „juratului“ ce striga — dând poruncă urgentă — parohia era primejdie de tătari. Rezultatul șirelor mele a fost că celce le-a dus nu s'a mai întors iar „juratul“, sau „straja“ cum i-se mai zicea striga mai departe.

Curios de comedie, m'am prezentat la cancelarie — situată imediat lângă biserică: vre-o 50—60 pași — și spre mai marea mărămirare aflu, afară de domni din comună, vre-o patru nădrăgari streini, și încă nădrăgari de rând: un căpitan, un pretor și un medic veterinar. Biuroul îl complectă un grefier care sta gata cu tocul între degete, notarul din loc și doi primari. Mă adresez dlui căpitan:

— Ce e asta d-le căpitan?

□□ Foiața „Unirii“ □□

De-ale pastorației

Motive de incurajare

Imponderabilii de-ale vieții spirituale, cari pot să sporească încrederea celorce păstoresc

de prof. Dumitru Neda

II

Scaunul mărturisirii rezervă, sub respectul imponderabililor spirituale, fiecărui păstor sufletesc, inepuisabile revelații surprinzătoare.

Vine să se spovediască, în postul mare, o biată bătrână gârbovită de ani și de amar. Și din graiul stâns și sfielnic al mătușicii pierite în hainele-i vechi, pușintele, subțirele, afli, sguduit, povestea tainută a unei vieți ce s'a topit torcând acum caierele altora, lucrând altădată în țarinile altora, ca s'agonisească celea de lipsă copilașilor săi, rămași, fără de tată, ca să comandulască pe cei trecuți în lumea cealaltă, ca să-și dapene mai apoi viața trudită și uitată, bătând mătâni, ținând post, închinându-se adânc, între pereții bojdeucei, de câte ori trage clopotele la biserică unde ea nu se prea arată, pentru că, — cum se plânge cu lacrimi neprefăcute, dânsa — „nu pot maică, nu pot să mă arăt așa (rău înfolită) între muțeri, în casa lui Dumnezeu...“.

Fețeleaga p. Agârbiceanu săptămăna întreagă cară piatră cu Bathor săracu pela bogătanii satului, pentruca Duminica și în sărbători, nu odată, să umble în vremea slujbei pela ușile acelor, milogindu-și plata cuvenită pentru osteneala-i cruntă.

Alta:

Pleacă capul sub patrafir moș Pascu clobanul, pentru întâiadată, în zilele lui trecute în stadiul acela, care este osteneală și durere, după zisa Psalmistului. Îi spun cei de pe lângă el că-i bine să-și mărturisească tot creștinul greșelile la sluga Domnului și să se împărțasească înainte de ce ar ieși din lumea aceasta. Și el crede că-i bine așa. Și face așa. Deși n'are de unde să știe lămurit, că de ce-i bine să facă așa. Pentru că el neavând școală n'a avut nici carte și nici parte de binele învățaturii creștinești. S'a ridicat între străini, copil sărac, slugă la bogat. Școala lui: munții cu pădurile, luncile cu florile, 'nălțimea cu stelele. Tovarășii lui: bacii și clobănașii dela oi, cu zăvozi nedeslipiți de norodul turmelor, de ceata voinicilor. Bucuria lui: mătasa pajștelor, duiosia tulinicelor, strălucirea soarelui, mireasma pământului, freamătul frunzelor în bătaia vântului, mugetul codrului în îmbrățișările viforului, veselie mioarelor, cântecele paserilor, frumseța zănelor, îndrăzneala Feți-Frumoșilor; izbânda dreptății asupra strâmbătății, din voia Celui de sus, care face soarele să răsară și dă

lucire lunii care a sămănat munții, a săpădă văile, a sădit pădurile, a pornit pârăiele; din cărui milă viază, se mișcă și se înfruptează toate viețuitoarele: cele din văzduh, cele din ape, cele de pe pământ și de sub pământ, ciorăstăpănul lor cu tot, cu omul. După cum i-a spus moșului Pascu, oarecând, bacii dela stăni. După cum a și cerut el apoi totdeauna — în zile bune ca și în zile rele —, ridicându-se și nefcetat, smerit, cu mintea, la Cărmătorul tuturor celor văzute, cerșindu-i îndurarea pășintească. — Lunecările slăbiciunilor omenești i-au fost cu totul străine: a înjurat și el de câteva ori, în focul mâniei și la o petrecanținerescă a făcut pierdut un miel din turmă gazdei, dar s'a căit amar: a ajutat, numai Dumnezeu știe câte Vineri și pe-o jumătate de an n'a primit nici un fel de simbrie dela stăpăni. De Bobotează și de Paști s'a coborât, au dău, în sat, c'asa prinsese din bătrâni că se cadă creștinului „să se boteze“ la soroace hotărâtă și să imbuce cu inimă curată, din Sf. Paște. Atâta a știut. Atâta a putut să facă. Atâta a făcut.

Păstorii... Plugarii...

E atâta bunătate în câte un suflet din acestea, că te prididesc lacrimile când îți ardească deșvăluie taințele existenței lor, șesute din milă, suferință, resemnare, trudă, cinste, neblăgare în seamă, prețurare. G. Coghuc prinde de trăsături nepieritoare gingașia sufletească a filozofului...

— Clasarea cailor, trăsurilor și harnașamentelor părinte!

Frumos! — Dar cum, chiar în timpul sf. slujbe, se poate?

— Cum vezi.

Cu mult respect pentru înalta comisie îl rog apoi ca în calitate de președinte să binevoiască a suspenda treaba dlor pe două ore. Dar dl căpitan, ce avea fericirea să fie delegatul ministerului de război, iar d. pretor, afirmative, al ministerului de interne, îmi amintiră binevoitori de ordine ministeriale, de itinerare fixate, de cătanie etc. și de imposibilitatea de a întrerupe. Iar d. căpitan (Dumitru Petrescu, de fel de peste munți) cu multă mândrie și autoritate îmi comunică faptul important, că și dânsul e... creștin.

Între timp crâșnicul s'a convins, se vede, că totuși trebuie să sune, și, cum biserica e lângă cancelarie, deodată clopotele încep să sune puternic, dar atât de jalnic și rugător că mă înfiorai. Cum stam în fața d-lui căpitan prin ferestre observai încă odată șirul lung de căruțe, zeci de cai înhâmați pe drum în jurul cancelariei și a curții bisericii și credincioșii alor două comune ce stăteau gata pentru vizită, pe când clopotele cu glas sărbătoresc chemau lung pentru sf. liturghie.

Deodată un gând mă turbură și simții cum tot sângele mi-se ridică în față: „Ah! căștia ar fi în stare să deschidă și poarta curții bisericii și să între caii și căruțele cari ocupaseră drumul (șosea națională). Dl căpitan îmi observă turburarea și a devenit rece și foarte ironic. Ca să înconjur fulgerele cătânești, pe cari le prevedeam, am ieșit punându-i scurt în vedere, că executând vizita de cai voi fi obligat să-mi fac datoria și să reclam. Dar președintele comisiei de cai îi sărise șandăra. Și prin fereastră ca un adevărat comandant de oaste a ținut să-și completeze „procedura“ cu batjocuri ce mi-a adresat în fața poporenilor mei și a cailor d-sale. Ah, necuviința trece uneori toate marginile!

Și a trebuit să celebrez sf. liturghie în mechezatul cailor, căci președintele a aflat totuși timp să suspendeze procedura, pentru... a dresa procese verbale împotriva preotului, ce a avut cutezanța să-și apere interesele sf.

călului român ce se cănează sub patraștr c'a dat de ziduri, odată, un alt flăcău, ceace însă a doua zi l-a durut atât de rău, c'a lăsat plugul în brazdă și-a alergat pe dealuri să caute pe cel vătămat să-i ceară iertare. Moș Niță Bărleț alui Brătescu-Voinești e un alt tip clasic și înduioșător din lumea celor simpli și buni. Și când Conul Iorgu, pironit de durere neprefăcută lângă catafalcul lui moș Niță ce-l slujise cu credință pe el și pe părinții lui, ne spune: „Iar când ochii mi-s'au oprit la pieptul lui, pe care stau încrucișate brațele care o viață întreagă munciseră pentru noi... un nod mi-s'a urcat în gât... m'am plecat și am sărutat mâna, dela care lipsiau două degete“ (tăiate de mult oarecând, ca să-i facă lui jucării) — noi îl înțelegem pe Conul Iorgu stăpânul, și-i dăm drept. Săruta aievea moaștele unui drept.

Lumândrică al lui Negruzzi e grozav de bogat în rubedenii, la noi și pretutindenea sub soare. Adamova, cerșitoarea galițiană, zugrăvită de penelul măestru al lui Gala Galaction, e una din acele rubedenii și cuvintele din urmă ale fericitului Vater Hermann, lezuitul, către neoconvertul Octav: „Roagă-te pentru mine, roagă-te pentru tine, ... să ne facă Domnul servitorii ei“ (pe lumea cealaltă), luând în socotină seriozitatea și pregătirea teologică a celui ce n'a pregetat să le aștearnă pe hârtie, ne poate da de gândit și nouă, tuturora celor ce

bisericii. Iar pe când s'a isprăvit sf. liturghie a isprăvit și dl căpitan & comp. cu conscrierea harnașamentelor și cu clasarea cailor.

Dar n'a fost de-ajuns. Tot preotul e cel vinovat. Deci a fost denunțat superiorității bisericesti și, afirmative, chiar și aiurea.

Și acum aștept liniștit cele ce vor urma, fiind sigur, că din partea autorității bisericesti nu poate să vină decât o remonstrare energică la ministerele puse în cauză, pentru a cere în numele întregii biserici creștine mai multă considerație pentru rânduielile sfinte ale serviciilor divine din Dumineci și serbători. Iar dela ministere — cari nu ne putem închipui să fi dat, acum, când totuși nu suntem în vreme de război, atari ordine — nu poate să vină decât o categorică reprobare a sfidării puțin onorabile, de care s'a făcut vinovat președintele comisiei de cai, cu întregul său birou.

Din parte-mi am socotit, că aș fi lipsit dela datorie să nu fi purces cum am purces și să nu fi denunțat cazul publicității.

Pr. Ion Borza

AGRU-I în eparhia Lugojului. Abia la o lună după manifestarea impunătoare dela adunarea de constituire a AGRU-lui, s'a înfăptuit la Lugoj organizarea eparhială a acestei asociații de mare importanță.

Lucrările de organizare, ținute a treia zi de Crăciun, la 27 Decembrie trecut, au fost prezidate de însuși Preasfințitul Alexandru al Lugojului, care a dat cu această ocaziune o nouă dovadă a interesului ce poartă AGRU-lui și a înțelegerii superioare a menirii ce revine, în cadrele lui, mirenilor noștri, întruniți în mare număr la ședința de constituire a organismului eparhial dela Lugoj.

În afară de cuvintele lămuritoare și de indemn ale Preasfinției Sale episcopul Dr A. Nicolescu, s'au putut auzi cu acest prilej adesiunile însuflețite ale mirenilor intelectuali veniți la adunare din toate părțile eparhiei, cari se întreceau în a-și arăta însuflețirea ce-i stăpânește pentru rezultatele mângâitoare pe cari le așteaptă. S'a purces apoi la alegerea, prin aclamare, a primului comitet eparhial, în fruntea căruia a ajuns d. Dr Vasile Lohan,

păstorim în lumea celor mulți și năcăjiți. Ne aflăm doar într'un mediu prielnic încoțirii și înfloririi unor asemenea vieți și știm că într'adevăr e mărișor numărul acestora.

Copii ai firii, încă nealterați de otrava pseudoculturii, credincioșii noștri dela sate au sufletul larg, primitiv și păstrător de ideile bune și mari, — în sufletul lipsit de cultură (falsă, adaugem noi) e totdeauna loc pentru o idee mare, vorba lui O. Wilde¹⁾ — idei ce li-se pot infiltra neasemănat mai ușor ca semi-doctrilor.

Tocmai de aceea sărbătorile mari: Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza, Paștile, Rusaliile s'ar conveni să le aștepte toate slugile lui Hristos cu post și rugăciune, în meditații și cazne, acelea fiind prilejurile cele mai potrivite pentru a sămăna în inimă grăunțele adevărilor de credință, curățitoare și mântuitoare, atunci cercetând biserica mai mulți ca de obicei. Și o vorbă de bine, spusă cuminte, se lipește de suflet, trezește idei, imboldește la fapte, normează cursul unei vieți întregi, înfigându-i timbrul său până-n amănunțimi, conturează realitatea unei virtuți stăpânitoare. Și când ai o virtute le ai pe toate, chiar și dacă pe celelalte le vei avea fie și numai „participatione, non proprietate“, cum învață sf. Ieronim.

¹⁾ Cf. O. Wilde: De profundis... trad. de M. Bezu, (Bpt. Nr. 988), pag. 63.

profesor și director la școlile secundare. Consillieri eclesiastici au fost numiți Rvmii canonici Dr. N. Brinzeu și Dr G. Firesa.

În numele comitetului a răspuns noul președinte, care a promis că va lucra cu toată râvna cuvenită unui început atât de promițător, cerând el peste ajutorul lui Dumnezeu și binecuvântarea arhiereului prezent.

Știri mărunte

Pentru restanțieri. Văzând din încheierea socoților pe ultimul an de gestiune, că avem o groază de abonați în restanță cu plățile sumelor ce ni-se cuvin, rugăm pe toți aceștia, cu toată insistența, să binevoiască a nu-și uita de îndatoririle ce au față de această gazetă, care nu trăiește decât din abonamente. Deodată ținem să prevenim pe toți, că față de ceice totuși nu-și vor trimite restanța de abonament, unii chiar pe mai mulți ani, ne vom permite să le trimitem, începând cu ziua de 15 Februarie c. mandate de plată. Acestea vor însemna însă pentru dâșii cheltueli, nu chiar neînsemnate, în plus, iar pentru noi un plus de muncă, care am fi foarte bucuroși să ni-se cruțe.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit ca asistent bisericesc pe lângă comitetul arhidiecezan al AGRU-lui pe pâr. canonic Dr. Iuliu Florian, iar ca delegat al Corului episcopesc pe lângă comitetul central este de signat pâr. canonic Iacob Popa, prepozit capitar.

— Acelaș a numit viceprotopop onorar pe pâr. Ioan Baștea, fost paroh în Cincu.

Locale. Joi, la Trei-Sfinți, va predica în catedrală pâr. Dr Augustin Tatar, iar Dumineca viitoare, Intimpinarea Domnului, pâr. Dr Coriolan Pop-Lupu, profesori la Academia de teologie.

— Fixându-se serbările jubilar ale școlilor Blajului definitiv pe zilele de 14—15 Maiu c., comitetul local, prezidat de directorii acestor școli — în frunte cu rectorul Academiei de teologie —, a început să lucreze din greu pentru reușita cât mai deplină a acestor serbări. Invităriile de colaborare la un Album comemorativ, ce se va scoate din acest prilej, au fost semnate din partea însuși I. Preasfinției Sale pâr. mitropolit Vasile și astfel se dă ca sigur, că toți cari au un cuvânt de spus în legătură cu aceste școli

În felul acesta sfințirea vieții e asigurată, Dumnezeu mulțumindu-se cu mai puțin dela cei cărora li-s'a dat mai puțin. Milă, temere de Dumnezeu, înfrânare a poftelor rele, împăcare cu tot ce trimite. Cel de sus asupra alor săi tragere de inimă spre tot lucrul bun ce ai de făcut, neîntreruptă legătură cu cerul prin rugăciune și îmbogățire crescândă, prin lucrări săvârșite în statul darului sfințitor și prin primirea cu vrednicie a sfințelor taine: iată tot-atâtea idei bogate în roduri de sfințire, bune de insistat asupra lor cu preferință, de câte ori se dau prilejuri potrivite, ca sărbătorile mari îndeosebi.

Incolo: lucrarea harului e tainică. Și prilejurile de a produce roduri de fapte bune is nenumărate. Iar din faptul că cineva nu face un anumit bine — nu vine de ex. la sf. liturghie dintr'o pricină oarecare —, nu urmează că nu va face tot atunci o mulțime de alte fapte bune, imponderabilii, cum le-am zice, cari își au și ele valoarea lor; și în ceasul morții, întărite cu rugăciunile ce se înalță dela altarele Domnului și pentru cei ce nu-s de față la sf. slujbă, eventual și cu alte rugăciuni ale cuiva, nu-i eschis să-i consolideze acelaia puntea ce-l va trece întru fericirea celor aleși.

Celea ce nu sunt cu puțință la oameni sunt cu puțință la Dumnezeu.

